

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КАМ'ЯНСЬКИЙ ФАХОВИЙ МУЗИЧНИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ МИРОСЛАВА СКОРИКА
ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ»

Робоча програма
«ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ ТА СОЦІОЛОГІЯ»

Підготовка фахового молодшого бакалавра

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 02 «Культура і мистецтво»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 025 «Музичне мистецтво»

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Заступник директора

з навчальної роботи

Синєок Т.А.

КАМ'ЯНСЬКЕ 2024 р.

Розробник: Михайло Ус

Робоча програма схвалено на засіданні циклової комісії

«Соціально-гуманітарних дисциплін»

Протокол №9 від «29» квітня 2024 року.

Голова циклової комісії _____ (прізвище та ініціали) _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика дисципліни
<p style="text-align: center;">Кількість кредитів</p> <p style="text-align: center;">3</p> <p style="text-align: center;">ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ 1.5</p> <p style="text-align: center;">СОЦІОЛОГІЯ 1.5</p>	<p style="text-align: center;">Галузь знань 02</p> <p style="text-align: center;">«Культура і мистецтво</p>	<p>Обов'язкова освітня компонента, що формує загальні компетенції</p>
<p style="text-align: center;">Загальна кількість годин 90</p> <p style="text-align: center;">Аудиторні заняття 32</p> <p style="text-align: center;">Самостійна робота 58</p>	<p style="text-align: center;">Спеціальність 025</p> <p style="text-align: center;">«Музичне мистецтво»</p>	<p style="text-align: center;">Рік підготовки – III – IV</p> <p style="text-align: center;">Семестр- VI- VII</p>
<p>Тижневих годин: аудиторних – 2 год</p>	<p>Освітньо-професійний ступінь-фаховий молодший бакалавр</p>	<p style="text-align: center;">Види контролю:</p> <p style="text-align: center;">Поточний та підсумковий контроль у формі заліку</p>

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Суспільне призначення соціально-гуманітарних навчальних дисциплін полягає в забезпеченні інтелектуально-інформативної основи громадянської консолідації, а також є важливим інструментом підтримки суспільної злагоди та стабільності держави. Саме суспільствознавчі навчальні дисципліни формують єдину систему світоглядних знань, цілісне уявлення про загальнолюдські та національні духовно-культурні цінності, розвивають самостійність та критичність мислення, дають розуміння національних інтересів та пріоритетів.

Виконанню цих навчальних, виховних, соціальних завдань слугує інтегрована навчальна дисципліна «Основи філософських знань та соціологія».

Філософія є особливою формою пізнання світу, яка виробляє систему знань про найбільш загальні характеристики і фундаментальні принципи реальності, буття людини, про ставлення її до світу.

Метою вивчення дисципліни «Основи філософських знань» (Блок 1.) є надання знань з філософії як одного з типів світоглядів людини, або сукупності поглядів на світ у цілому та ставлення людини до цього світу, в розумінні онтологічних, гносеологічних, аксіологічних і соціальних проблем буття.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Основи філософських знань» є:

- *забезпечення засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності;*
- *ознайомлення здобувачів освіти з наявними філософськими концепціями походження природи, людини та світу, починаючи від концепції Стародавнього Сходу та Античного світу включно з філософськими концепціями початку ХХІ ст.*
- *ознайомлення з філософськими поглядами та концепціями української філософії, починаючи від Київської Русі і по сьогоднішній;*
- *вивчення основних філософських термінів, законів та категорій, які розкривають поліфонізм філософського мислення.*
- *формування світоглядно-методологічної культури студентів.*

Соціологія - це наука про соціальне буття, соціальні виміри суспільства, особливості (форми, закони, закономірності) взаємодії індивідів, їх груп, спільнот. Вона охоплює великий масив знань про соціальну дійсність, а також різноманітні підходи, методики її дослідження й інтерпретації отриманих результатів.

Правильне розуміння законів функціонування і розвитку як суспільства в цілому, так і складових його компонентів, досить важливе і для окремих людей, і для їх різних спільнот, і для всього людства. Соціологія покликана допомагати людям сформуванню уявлень про процеси суспільного життя і виробляти відповідні їм стилі і види поведінки у всіх сферах суспільної життєдіяльності.

Особливе значення соціології і в минулому, і сьогодні виявляється в її здатності правильно сприймати й аналізувати соціальні явища і процеси, вивчати, пояснювати, розуміти суспільство. Соціологічні знання широко

використовують для розробки і здійснення соціальних проектів та прогнозів, управління соціальними процесами.

Метою викладання навчальної дисципліни «Соціологія» є ознайомлення здобувачів освіти з становленням і розвитком соціології як науки, процесами суспільного життя, законами функціонування і розвитку суспільства та його складових компонентів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Соціологія» є:

- *засвоєння основних понять та термінів науки;*
- *ознайомлення з періодами заснування, становлення та розвитку соціології як науки;*
- *розкриття змістовного компоненту загальної соціологічної теорії ;*
- *вивчення спеціальних соціологічних теорій;*
- *ознайомлення з теорією, методикою та технікою конкретно-соціологічних досліджень;*
- *формування соціологічного світогляду у здобувачів освіти, вміння послуговуватися надбаними знаннями під час розв'язання суспільних та життєвих ситуацій.*

Дисципліна забезпечує набуття здобувачами освіти наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність: (ІК)

Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері музичного мистецтва або у процесі навчання, що вимагає

застосування системи інтегрованих художньо-естетичних знань з теорії, історії музики, історії мистецтва, музичного виконавства та педагогіки, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у зазначених ситуаціях.

Загальна компетентність: (ЗК)

ЗК1.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини та громадянина в Україні.

ЗК2.Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК5 здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 6 Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

Програмні результати навчання (РН)

РН 5 Застосовувати аналіз та синтез для розв'язання інтерпретаційних завдань, абстрактно і творчо мислити.

PH 9 Використовувати відповідні інформаційні, технічні, цифрові ресурси для запису та/або аранжування музичних композицій, розробки музично-інформаційних презентацій, опрацювання нотного тексту.

3. Структура навчальної дисципліни, форми контролю, вимоги до знань і умінь здобувачів освіти

БЛОК 1. ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ

№ п/п	Назва розділу, тем	Вид заняття	Обсяг годин		Форма контролю	Вимоги до знань і умінь студентів
			A/р	C/р		
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Філософія, її проблематика та функції. Філософія Давнього Сходу.						
1.	Філософія, її гуманістичний зміст та призначення. Історичні типи світогляду. Функції філософії.	лекція	1	-		Здобувач освіти знає: значення термінів філософія, світогляд, історичні типи світогляду, функції філософії; ознайомлений з першою пам'яткою міфологічно-філософської думки стародавньої Індії «Ведами», термінами «карма», «сансара», знає філософські вчення брахманізму, буддизму, класичні книги китайської мудрості,
2.	Філософія Давнього Сходу	лекція	1	4		

						філософське вчення конфуціанства, даосизму. Вміє: пояснює, що таке поліфонізм філософського знання, інтегративний характер світогляду, розрізняє специфіку східної філософії, знаходить спільне та відмінне у філософських концепціях Давньої Індії та Китаю.
Розділ 2. Антична філософія						
3	Антична філософія. Досократики.	лекція	1	3		Здобувач освіти знає: характерні риси античної філософії, виділяє три періоди античної філософії, терміни-матеріалізм, ідеалізм, досократики, маевтика, стоїцизм, епікуреїзм, скептицизм, філософські концепції Сократа, Платона, Аристотеля. Вміє порівнювати та аналізувати філософські погляди різних періодів античної філософії.
4	Класичний період розвитку античної філософії.	лекція	1	3		
5	Філософія елліністичного періоду.	лекція	1			
Розділ 3. Філософія Середніх віків. Особливості філософії Середньовіччя. Філософські ідеї Київської Русі.						
6.	Філософія Середньовіччя та її особливості	лекція	1	3	Поточне опитування	Здобувач освіти знає поняття: теоцентризм, апологетика, патристика, схоластика, «істини розуму», «істини Одкровення», номіналізм, реалізм, особливості філософських вчень Київської Русі. Вміє трактувати філософські вчення Квінта Тертуліана, Августина Блаженного, Фоми Аквінського, обґрунтовує морально-етичну
7.	Філософські ідеї в культурі Київської Русі.	лекція	1	3	Виконання проектних завдань	

						спрямованість філософських поглядів Київської Русі.
Розділ 4. Західноєвропейська філософія епохи Відродження та Нового часу.						
8.	Західноєвропейська Філософія епохи Відродження	лекція	1	3		Здобувач освіти знає: Відродження, пантеїзм, гілозоїзм, натурфілософія, деїзм, Новий час, проблема методу, емпіризм, раціоналізм, індукція, дедукція Вміє визначати особливості епохи Відродження та Нового часу, розрізняти релігійний та натурфілософський пантеїзм, емпіризм та раціоналізм, пояснювати практичний сенс для інтелектуального розвитку людства філософських вчень Г.Галілея, Ф.Бэкона, Р.Декарта, Г.Лейбница, Б.Спінози, Ж.Ламетрі, Ж.-Ж.Руссо.
9.	Західноєвропейська філософія Нового часу.	лекція	1	-		
Розділ 5. Києво-Могилянська академія. Філософія Просвітництва в академії. Філософія Г.С. Сковороди. Німецька класична філософія.						
10.	Києво-Могилянська академія та філософія Просвітництва	лекція	1	4		Здобувач освіти знає: історію виникнення та діяльності Києво-Могилянської академії, біографію українського філософа Г.С. Сковороди, термін «сродна праця», представників Німецької класичної філософії, поняття «світ речей в собі», категоричний імператив, «абсолютна ідея», закони діалектики,
11.	Німецька класична філософія	лекція	1	3		
12.	Німецька класична філософія	лекція	1	-		

						антропологічний матеріалізм. Вміє аналізувати вплив філософського вчення Г.С. Сковороди на практичне життя людини, вплив філософії Г. Гегеля та Л. Фейєрбаха на усвідомлення людством власної свободи, розуміє значення категоричного імперативу І. Канта як морального закону існування людства.
Розділ 6. Виникнення та розвиток некласичних філософських теорій та вчень в XIX, XX, XXI ст.						
13.	Некласичні філософські теорії та вчення XIX ст.	лекція	1	4		Здобувач освіти знає: терміни марксизм, неопозитивізм, постпозитивізм, психоаналіз, екзистенціалізм, неотомізм поняття «філософія життя». Вміє розрізняти утопічність, вузька направленість певних філософських концепцій, виділяти раціональне зерно та перетворюючу функцію кожного з філософських вчень даного історичного періоду, вміє екстраполювати філософський концепт на події сьогодення.
14.	Некласичні філософські теорії та вчення XX ст.	лекція	1	-		
15.	Некласичні філософські теорії та вчення XXI ст.	лекція	1	-		
Розділ 7. Українська філософія XIX, XX, XXI ст.						
16.	Українська філософська думка в XIX, на початку XX ст.	лекція	1			Здобувач освіти знає: представників української філософії 19-21 століття, розрізняє філософські напрямки їх філософських вчень. Вміє аналізувати твори Т.Шевченка, М.Костомарова, М.Драгоманова,
17.	Українська філософська думка в XX, на початку XXI ст.	лекція	1			

						П.Юркевича, І.Франка, сучасних українських філософів, робити висновки про вплив української філософії на розвиток державотворчих процесів в Україні, на становлення загальнолюдських ментальних цінностей в українському світогляді.
18.	Семестрове опитування		1			Середньоарифметична оцінка за результатами здобувачів освіти за розділами навчальної дисципліни, або тестування за розділами в разі неуспішності протягом семестру.
19.	Залік		1			Усне опитування, залікове тестування
Всього			16	30		

СОЦІОЛОГІЯ

Розділ 1. Теоретична соціологія						
	Предмет та об'єкт соціології	лекція	1	2		Здобувач освіти знає: зміст термінів соціологія, структуру та функції соціологічної науки, соціологічні погляди різних історичних періодів, соціологічні школи, соціологічні концепції української соціології, терміни стратифікація, конфлікт, етносоціологія. Вміє давати порівняльний аналіз соціологічних концепцій, аналізує процеси модернізації та стратифікації в Україні, розуміється на стратегіях виходу з конфліктів, в тому числі етнічних та релігійних.
	Основні етапи становлення соціології як науки	лекція	1	3		
	Соціологічна думка в Україні . Сучасна соціологія	лекція	1	-		
	Суспільство як система. Соціальна структура суспільства та її склад	лекція	1	-		
	Теорія соціальної стратифікації.	лекція	1	2		

	Процеси стратифікації та модернізації в Україні					
	Соціальні відносини. Конфлікти як прояви соціальних відносин. Прогнозування та попередження, стратегії виходу з конфліктів.			-		
1	Етносоціальні та релігійні процеси, в т. ч. в Україні. Етносоціологія в структурі соціологічного знання	лекція	1	2		
1						

Розділ 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії. Соціологічні дослідження.

1	Економічна соціологія. Соціологія менеджменту та праці.	лекція	1	-		Здобувач освіти знає: структуру та зміст спеціальних соціологічних теорій, послідовність розробки програми соціологічних досліджень, основні методи збору, обробки, аналізу результатів соціологічного дослідження, шляхи реалізації результатів соціологічних досліджень і соціальних технологій в суспільній практиці; вміє: пояснювати, узагальнювати знання про суспільство в контексті системного підходу з елементами структурно-функціонального аналізу; використовувати на практиці результати соціологічних
1	Політична соціологія. Проблема формування громадянського суспільства в Україні	лекція	1	1		
1	Соціологія права. Соціологія громадської думки в Україні	лекція	1	-		
1	Особистість як суб'єкт та об'єкт соціальних відносин	лекція	1	-		

1	Молодь як специфічна соціально-демографічна спільнота	лекція	1	-		досліджень при діагностуванні причин соціальних конфліктів в сім'ї, колективі, на виробництві; сприяти розв'язанню міжособистісних та трудових конфліктів, виконуючи роль медіатора; брати участь в організації та проведенні соціологічних досліджень;
1	Соціологія сім'ї. Сім'я та шлюб як соціальні інститути.	лекція	1	2		розрізняти стереотипи виховання дитини та аналізувати позитивні та негативні риси цих стереотипів;
1	Гендерна соціологія. Демографічна ситуація в сучасній Україні	лекція	1	-		використовувати матеріали засобів масової інформації, в тому числі, комп'ютерні джерела, для аналізу демографічної ситуації в Україні, сучасного стану гендерної політики, в прогнозуванні розвитку глобальних проблем та пропонуванні шляхів та методів їх вирішення;
	Соціологія гуманітарної сфери. Наука як особливе соціальне явище	лекція	1	2		самостійно проводити опитування, досліджуючи інститут громадської думки та особливості формування громадської думки в Україні; самостійно добирати матеріали для написання доповідей, складання студентських проектів; приймати участь в семінарах, дискусіях, олімпіадах, диспутах з соціології.
17.	Методика організації конкретних соціологічних досліджень	лекція	1	-		
18.	Урок узагальнення, контролю та корекції навчальних досягнень здобувачів освіти	практичне	1	-	Усне опитування, укладання проектів тестування	

					ня за розділом	
19.	Залік		1	-	Залікове тестування	
Всього			16	28		

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

ФІЛОСОФІЯ

Розділ	Тема	Тема самостійної роботи	Обсяг годин
Розділ 1 Філософія, проблематика та функції. Філософія Давнього Сходу.	Філософія Давнього Сходу	Філософські школи Стародавньої Індії: «чарвака», індуїзм.	4
Розділ 2. Антична філософія	Антична філософія. Досократики.	Філософські погляди Піфагора. Піфагорійці.	3
	Антична філософія. Класичний період .	Антична філософія Риму.	3
Розділ 3. Філософія Середніх віків. Особливості філософії Середньовіччя. Філософські ідеї Київської Русі.	Філософія Середньовіччя та її особливості.	Філософські погляди Ансельма Кентерберійського та Вільяма Оккама.	3
	Філософські ідеї Київської Русі.	Морально-етична спрямованість «Повчання дітям» Володимира Мономаха.	3
Розділ 4. Західноєвропейська філософія епохи Відродження та Нового часу.	Західноєвропейська філософія епохи Відродження.	Світогляд Мартіна Лютера та Жана Кальвіна.	3
Розділ 5. Києво-Могилянська академія. Філософія Просвітництва в академії. Філософія Г.С. Сковороди. Німецька класична філософія.	Німецька класична філософія.	Кантівські ідеї в філософії Фіхте та Шеллінга й їх новації.	4

Розділ 6. Виникнення та розвиток неklasичних філософських теорій та вчень в 19,20,21-му століттях.	Неklasичні філософські теорії та вчення в ХІХ-му ст.	Філософські погляди Чарльза Дарвіна.	3
Розділ 7. Українська філософія в 19, 20, на початку 21-го ст.	Українська філософська думка в ХІХ-му, на початку ХХ-го ст.	«Філософія мови» Олександра Потебні.	4
Всього			30

СОЦІОЛГІЯ

Розділ	Тема	Тема самостійної роботи	Обсяг годин
Розділ 1 Теоретична соціологія	Предмет та об'єкт соціології	Місце соціології в системі суспільствознавства; зв'язок соціології з іншими науками	3
		Гносеологічні та соціальні функції соціології	3
	Основні етапи становлення соціології як науки	Специфічність та утопічність соціальної теорії К. Маркса	3
		Соціологічні школи початку ХХІ ст.	4
	Теорія соціальної стратифікації. Процеси стратифікації та модернізації в Україні	Проблема становлення, утвердження та розвитку середнього класу в Україні	4
	Етносоціальні та релігійні процеси в т. ч. в Україні. Етносоціологія в структурі соціологічного знання	Церкви повного євангелія в Україні та їх вплив на соціально-політичні процеси в державі	4
Розділ 2. Спеціальні та галузеві соціологічні теорії. Соціологічні дослідження.	Соціологія сім'ї. Сім'я та шлюб як соціальні інститути.	Молода сім'я в Україні. Фактори ризику при утворенні сім'ї. Молода сім'я та держава.	4
	Соціологія гуманітарної сфери. Наука як особливе соціальне явище.	Вплив гуманітарної політики держави на формування патріотичного світогляду громадян країни.	3
Всього			28

5. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Оцінювання знань здобувачів освіти відбувається на підставі наступних критеріїв:

1) *Правильність відповідей (правильне, достатньо глибоке викладення теоретичних понять курсу).*

2) *Рівень усвідомлення матеріалу курсу і самостійність суджень.*

3) *Новизна навчальної інформації, рівень використання наукових (теоретичних знань) і правових норм.*

5) *Вміння користуватися засвоєними теоретичними положеннями.*

Оцінка закладу	Критерії оцінювання
12	Здобувач освіти має системні, дієві знання з основ філософських знань, соціології, виявляє неординарні творчі здібності в навчальній діяльності; схильний до наукового систематизування та прогнозування; вміє ставити та вирішувати світоглядні проблеми; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й схильності; використовує та аналізує різноманітні джерела інформації.
11	Здобувач освіти володіє узагальненими знаннями з основ філософських знань, соціології, вміє знаходити джерела інформації, аналізувати їх, ставити та розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (круглі столи, диспути..), самостійно здатен вивчити матеріал; оцінювати різноманітні соціальні явища та процеси; займає активну життєву позицію.
10	Здобувач освіти має міцні та глибокі знання з основ філософських знань, соціології, використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності суспільних процесів, робить аргументовані висновки в проблемно-пошукових завданнях; самостійно визначає мету власної діяльності.
9	Здобувач освіти вільно володіє вивченим матеріалом з основ філософських знань, соціології, застосовує знання в дещо змінених ситуаціях, вміє

	аналізувати та систематизувати інформацію, чітко тлумачить філософські, соціологічні категорії; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі проблемно-пошукові завдання.
8	Здобувач освіти має досить повні знання, він вільно застосовує вивчений матеріал з основ філософських знань, соціології в стандартних ситуаціях; уміє аналізувати, робити висновки; відповіді повні, логічні, обґрунтовані, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати доповідь, проект, обґрунтувати їх положення.
7	Здобувач освіти правильно і логічно відтворює навчальний матеріал з філософії та соціології, оперує базовими філософськими, соціологічними термінами та категоріями, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; вміє самостійно користуватися додатковими джерелами, правильно використовувати філософську, соціологічну термінологію; складати схеми, таблиці тощо.
6	Здобувач освіти розуміє основні положення навчального матеріалу з основ філософських знань, соціології, може поверхнево аналізувати тексти першоджерел, робить певні висновки щодо аналізованих фактів; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання з філософії та соціології під час виконання завдань за алгоритмом, послуговується додатковими джерелами.
5	Здобувач освіти розуміє суть навчальної дисципліни, може дати визначення філософських та соціологічних понять, категорій, але з окремими помилками; вміє працювати з підручником та іншими джерелами інформації, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; виконує прості завдання за алгоритмом, але окремі висновки є нелогічними та непослідовними.
4	Здобувач освіти здатний виконати завдання за зразком; орієнтується в філософських та соціологічних термінах, поняттях, означеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу з дисципліни викликає значні труднощі.

3	Здобувач освіти робить спроби виконання теоретичних та практичних завдань, за допомогою викладача дає короткі, не розгорнуті відповіді (за готовим алгоритмом).
2	Здобувач освіти недостатньо усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні «так» чи «ні»; може самостійно знайти в підручнику та в інших джерелах інформації відповідь.
1	Здобувач освіти володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих філософських та соціологічних термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді «так» чи «ні».

6. Перелік питань, що виносяться на залік:

БЛОК 1. ОСНОВИ ФІЛОСОФСЬКИХ ЗНАНЬ

1. Предмет філософії, специфіка філософського знання, основні проблеми філософії.
2. Світогляд. Структура світогляду.
3. Історичні типи світогляду та їх відмінності.
4. Своєрідність східної культури та філософії. Філософські концепції брахманізму, буддизму, конфуціанства, даосизму. «Веди», «Упанішади», «Книга перемін».
5. Філософські погляди мілетської, елейської школи, філософія Демокрита.
6. Матеріалізм, ідеалізм, логос, маєвтика, діалектика.
7. Класична грецька філософія-Сократ, Платон, Аристотель.
8. Філософія елліністичного періоду-стоїцизм, епікуреїзм, скептицизм.
9. Теоцентризм, «апологетика», патристика, схоластика, «істини розуму», «істини Одкровення».
10. Філософія Фоми Аквінського.
11. Особливості філософії Київської Русі.

12. «Подвійна істина», релігійний пантеїзм, натурфілософський пантеїзм, деїзм. Філософські напрямки епохи Відродження та їх представники.
13. Філософська парадигма Нового часу, проблема методу, емпіризм, раціоналізм, індукція, дедукція, дуалізм субстанції.
14. Філософські концепції Ф. Бекона, Р. Декарта, Б. Спінози, Ж.-Ж. Руссо.
15. Пантеїстична філософія Г.С. Сковороди, вчення про «сродну працю».
16. «Світ явищ, «світ речей в собі», категоричний імператив І. Канта.
17. «Абсолютна ідея», ідеалістична діалектика Г. Гегеля.
18. Антропологічний матеріалізм Л.Фейєрбаха.
19. Некласичні філософські вчення XIX, XX-го ст.-марксизм, «філософія життя», неопозитивізм, постпозитивізм, психоаналіз, екзистенціалізм, неотомізм та їх представники..
20. Філософські погляди Т. Шевченка, М. Костомарова, М. Драгоманова, П. Юркевича, І. Франка.

БЛОК 2. СОЦІОЛОГІЯ

Перелік питань, що виносяться на залік:

1. Мета, об'єкт і предмет вивчення навчальної дисципліни.
2. Взаємозв'язок соціології з іншими загальноосвітніми і спеціальними дисциплінами.
3. Основні поняття та терміни соціології як навчальної дисципліни.
4. Структура соціологічної науки.
5. Вчення про суспільство в працях Конфуція та Лао-цзи.
6. Погляди Демокріта, Платона, Арістотеля на суспільство.
7. Аврелій Августин про роль людського суспільства.
8. Соціологічні думки епохи Відродження.

9. Огюст Конт-засновник соціології.
10. Соціологічні школи кінця 19-поч.20 ст.
11. Українська соціологія кінця 19-поч.20-го ст., сучасна соціологія.
12. Соціальна структура суспільства, теорія соціальної стратифікації.
13. Конфлікти, їх види, стратегії виходу з конфліктів.
14. Особливості етнічних та релігійних процесів в Україні.
15. Основні поняття та терміни економічної, політичної соціології, соціології громадської думки.
16. Соціологія особистості -категорійний апарат.
17. Молодь-спільнота з специфічними соціально-демографічними характеристиками.
18. Сім'я як унікальна соціальна спільнота та соціальний інститут.
19. Особливості науки як соціального явища.
20. Методика організації конкретних соціологічних досліджень.

7. Рекомендована література:

1. Основи філософських знань

1. Андрущенко В. Сучасна соціальна філософія : курс лекцій / В.П. Андрущенко, М.І. Михальченко. – Київ : Генеза, 1996. – 368 с.
2. Гільдебранд Д. Що таке філософія? – Львів : Колесо, 2008. – 244 с.
3. Горський В. Історія української філософії : підручник для студентів вищих навчальних закладів / В.С. Горський, К.В. Кислюк. – К. : Либідь, 2004. – 485 с.
4. Губар О. М. Філософія: інтерактивний курс лекцій: Навчальний посібник. К.: Центр учбової літератури, 2007 – 416 с.
5. Данильян О., Тараненко В. Основи філософії: Навчальний посібник. - Харків: Право, 2003. - 352 с.
6. Довгань А. Філософія : лекційний курс для аспірантів технічних спеціальностей : (конспективний виклад) / А.О. Довгань. – Тернопіль : Видавництво ТНТУ імені Івана Пулюя, 2015. – 316 с.
7. Запорожченко О.В. Навчальний посібник з філософії з завданнями та тестами. – Ізмаїл:РВ ІДГУ, 2019. – 256 с.

8. Зарудний Є.О. Філософія. Навчальний посібник. – К.: Кондор, 2007. – 202 с.
9. Іванова К. Філософія : кредитно-модульний курс: підручник. для студентів вищих навч. закладів / К.А. Іванова ... [та ін.]; за заг. ред. К.А. Іванової. – Х. : НФаУ : Золоті сторінки, 2014. – 472 с.
10. Ільїн В.В., Кулагін Ю.І. Філософія. Підручник./В.В. Ільїн, Ю.І. Кулагін.- Київ: "Альтерпрес", 2002.- 342 с.
11. Козьмук Я., Задубрівська О. Філософія: навч. посіб. / Я. Козьмук, О. Задубрівська. - Чернівці : Рута, 2012. - 139 с.
12. Кулик О.В. Філософія : Навчальний посібник для вищих навчальних закладів III - IV рівнів акредитації/ О.В. Кулик. - Дніпропетровськ: Монолит, 2013. - 692 с.
13. Лаппо В. Філософія : навчально-методичний посібник / Віолетта Валеріївна Лаппо. – Івано-Франківськ, 2013. – 242 с.
14. Онофрійчук О. Філософія : навчально-методичний посібник / О.А. Онофрійчук. – Херсон, 2014. – 222 с.
15. Основи соціальної філософії : навчальний посібник / В.І. Воловик та ін. ; під заг. ред. В.І. Воловика. – Запоріжжя: Просвіта, 2012. – 319 с.
16. Основи філософських знань. Підручник/ За ред. В.А.Буслинського. – Львів: Новий світ, 2013.- 352 с.
17. Петрушенко В. Філософія: вступ до курсу, історія світової та української філософії, фундаментальні проблеми сучасної філософії : навчальний посібник / Віктор Петрушенко. – Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2014. – 594 с.
18. Петрушенко В.Л. Філософія : Курс лекцій : Навчальний посібник для студентів вищих закладів освіти I-IV рівнів акредитації. – Львів : «Новий світ», 2011. – 504 с.
19. Повар А. Філософія : навчально-методичний посібник / А.М. Повар, Т.В. Сулятицька. – Кам'янець-Подільський, 2015. – 163 с.
20. Подольська Є. А. Філософія. Підручник. – К.: Фірма «Інкос», Центр навчальної літератури, 2006. – 704 с.
21. Попович М. Бути людиною / Мирослав Попович. – Київ : Видавничий дім «Києво Могилянська академія», 2013. – 223 с.
22. Причепій Є. М., Черній А. М., Чекаль Л. А. Філософія. Підручник. – К.: Академвидав, 2007.
23. Скринник М. Філософія: навчальний посібник / Михайло Скринник, Лілія Фльорко, Микола Фльорко. – Львів : Ліга-Прес, 2015. – 477 с.
24. Тімченко О. Філософія : навчальний посібник для студентів усіх напрямів підготовки / О.П. Тімченко та ін. ; за заг. ред. О.П. Тімченка. – Львів: Растр-7, 2015. – 359 с.

25. Філософія : Навчальний посібник / За ред.. І.Ф. Надольного – К: Вікар, 2008. – 457 с.
26. Філософія. Підручник / За загальною редакцією Горлача М. І., Кременя В. Г., Рибалка В. К. – Харків: Консум, 2000. — 672 с. 27. Філософія: навч. посіб. для аспірантів і здобувачів / за наук. ред. А. В. Арістової і С. В. Синякова. - К. : НТУ, 2013. - 245 с.
28. Філософія: підручник / О.П. Сидоренко, С.С. Корлюк, М.С. Філяпіп та ін.; за ред. О.П. Сидоренка. – К.: Знання, 2010. — 414

Додаткова література:

1. Баумейстер А. Буття і благо : монографія / Андрій Баумейстер. – Вінниця : Т.П. Барановська, 2014. – 417 с.
2. Баумейстер А. Біля джерел мислення і буття : вибрані філософські етюди / Андрій Баумейстер. – Київ : Дух і літера, 2012. – 473 с.
3. Бурдьє П. Практичний глузд / П'єр Бурдьє ; переклад з французької Оксани Йосипенко, Сергія Йосипенка, Андрія Дондюка; за ред. Сергія Йосипенка. – Київ : Український центр духовної культури, 2003. – 528 с.
4. Грані людського буття : позитивні та негативні виміри антропокультурного : монографія / Є.І. Андрос та ін. – Київ : Наукова думка, 2010. – 349 с.
5. Гудінг Д. Світогляд : для чого ми живемо і яке наше місце у світі / Д. Гудінг, Дж. Леннокс ; груповий пер. з рос. зі звіркою з англ. оригіналом під заг. ред. М. А. Жукалюка. К. : Укр. Біблійне Тов-во, 2003. – 416 с.
6. Гуссерль Е. Криза європейських наук і трансцендентальна феноменологія. Вступ до феноменологічної філософії // Філософська думка. – 2002. - № 3. – С. 134-149.
7. Кант І. Критика чистого розуму / Іммануїл Кант. ; пер. з нім. та примітки Ігоря Борковського. – К. : Юніверс, 2000. – 500с.
8. Карась А. Міфотворчість як соціокультурна проблема розуміння і раціональності // Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Філософія, політологія. – 2001. Вип. 33. – С. 25-38.
9. Кавалеров А. Цінність у соціокультурній трансформації / А.А. Кавалеров. – Одеса : Астропринт, 2001. – 220 с.
10. Кримський С. Під сигнатурою Софії / Сергій Кримський. – К. : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2008. – 367 с.
11. Кримський С. Запити філософських смислів / Сергій Борисович Кримський. – К. : Вид. ПАРАПАН, 2003. – 240 с.

12. Кульчицький О. Основи філософії і філософічних наук / Олександр Кульчицький ; матеріали упорядкував і здійснив наукову редакцію Анатолій Карась. – Мюнхен ; Львів : Український вільний університет, 1995. – 164 с.
13. Людина в сучасному світі : колективна монографія : в трьох книгах / за загальною редакцією В.П. Мельника. – Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2012. – 3 кн.
14. Мірчук І. Філософські студії / за ред. М. Шаповала, Р. Яремка. – Мюнхен, 2006. – 582 с.
15. Нідельман Я. Серце філософії / пер. з англ. Олега Кіндія. – Львів : Літопис, 2000. – 286 с.
16. Онтологія людини : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / В.В. Лях та ін. ; за редакцією В.В. Ляха, Л.І. Мозгового. – Слов'янськ, 2004. – 229 с.
17. Ортега-і-Гассет Х. Бунт мас. – С. 15-139. // Ортега-і-Гассет Х. Вибрані твори. Пер. з ісп. Вольфрама Бургардта. – Київ : Основи, 1994. – 420 с.
18. Поппер К. Відкрите суспільство та його вороги / Карл Поппер; пер. з англ. Олександр Коваленко, Олександр Буценко. – Київ : Основи, 1994. – 2т.
19. Рьод В. Шлях філософії : з XVII по XIX століття : посібник / Вольфганг Рьод ; пер. з нім. В.М. Терлецького, О.І. Ведрова. – Київ : Дух і літера, 2009. – 386 с.
20. Рьод В. Шлях філософії : XIX-XX століття : посібник / Вольфганг Рьод ; переклад з німецької М.Д. Култаєвої, В.І. Кебуладзе, В.М. Терлецького. – Київ : Дух і літера, 2010. – 366 с.
21. Сартр Ж.-П. Екзистенціалізм – это гуманизм. – С. 319-345. / Сумерки богів / сост. и общ. ред. А. А. Яковлева : Перевод. – М. : Политиздат, 1989. – 398 с.
22. Сковорода Г. Розмова про істинне щастя / Г.С. Сковорода ; пер. укр. мовою, примітки В.О. Шевчука. – Харків : Прапор, 2002. – 270 с.
23. Тейлор Ч. Етика автентичності / Чарльз Тейлор ; пер. з англ. і заг. ред. Андрій Васильченко. – Київ : Дух і літера, 2013. – 125 с.
24. Франк С. Філософія і релігія // Рижак Л. Хрестоматія : Філософія як рефлексія духу. – Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2009. – С. 23–44.
25. Штайн Е. Вступ до філософії / Пер. з нім. Ілони Терзової. – Жовква : Місіонер, 2011. – 202 с.

Електронні ресурси:

1. <http://www.nbuv.gov.ua> - Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського.

2. <https://pidruchniki.com/filosofiya/> - Філософія: навчальні матеріали онлайн.
3. <http://www.nbu.gov.ua/portal/libukr.html> – бібліотеки та інформаційні центри України (наук. Бібліотека ім. Вернадського).
4. <http://politics.ellib.org.ua/pages-cat-10.html> – Філософія – Політологія: Онлайн.
5. <https://www.filosof.com.ua/> - Інститут філософії ім. Г.С. Сковороди.

2. СОЦІОЛОГІЯ

1. Лукашевич М.Й. Соціологія. Загальний курс. Підручник – К., 2004.
2. Макеєв С.О. Соціологія. Навчальний посібник. – К., 2003.
3. Осипова Н.П. Соціологія. Навчальний посібник – Юрінком, 2003.
4. Павличенко П.П., Литвиненко Д.А. Соціологія: Навчальний посібник.- К, 2000.
5. Піча В.М. Соціологія. Загальний курс. – Новий світ, 2004.
6. Пилипенко В.Є., Вишняк О.І., Куценко О.Д. Спеціальні та галузеві соціології – К, 2004.
7. Сірий Є.В. Соціологія – К., 2004.
8. Соціологія: Підручник для студентів вищих навчальних закладів/ За ред.. В.Гю Городяненка. – К., 2003
9. Соціологія: Навчальний посібник/ В.І. Докаш, С.С. Яремчук, С.Ю. Ціпка та ін. - Чернівецький національний університет: 2011. –360с.
10. Масальський В. І. Соціологія у конспективному викладенні: навч. посібник до занять та модульного контролю знань студентів не соціологічного фаху/В.І.Масальський, – 2-е видання, доопрацьоване.-Донецьк, Юго-Восток, 2010.-317 с.
11. Давидов П.Г., Кальянов А.В., Кирилова О.М. та ін. Соціологія у схемах, таблицях та коментарях: навч. посіб. для студ. ВНЗ/ МОН України-2 вид., перероб. і доп.-Донецьк: Норд Пресс, 2009.-216 ст.

Додаткова література:

1. Білоус В.С. Соціологія у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях. Навчальний посібник = КНЕУ, 2002.
2. Волович В.І., Андрущенко В.П. Соціологія: короткий енциклопедичний словник – К., 1999.
3. Піча В.М. Соціологія: терміни, поняття, персоналії. Словник – довідник. –Новий світ, 2003.
4. Сокурянська Л. Г. Вступ до соціології : Навчальний посібник / Л. Г. Сокурянська. – Х. : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2011. –206 с.
5. Купрій Т. Г. Соціологія. Схеми, таблиці, діаграми, графіки / Укл.: Купрій Т.Г. – К.: Видавництво Київського університету імені Бориса Грінченка, 2011. – 161 с.
6. Соціологія : підручник / Ю. Ф. Пачковський, Н. В. Коваліско, І. В. Городняк та ін. ; за ред. д-ра соціол. наук, проф. Ю. Ф. Пачковського. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 418 с.
7. Козирєв М.П. Соціологія: Навчальний посібник. – Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. – 440 с.
8. Соціологічна енциклопедія / укл. В. Г. Городяненко. – Київ: Академвидав. – 2018. – 456 с.

Електронні ресурси:

1 <http://www.glasnet.ru/~asch/sociology/> <http://www.people.nnov.ru/jg/soc.htm>
<http://socio.narod.ru/sociology/uchebnik/uchebnik.htm> <http://www.glasnet.ru/~asch/sociology/>
<http://www.magister.msk.ru/library/revolt/aksel001.htm>
<http://socio.narod.ru/sociology/uchebnik/uchebnik.htm>
<http://socio.narod.ru/sociology/uchebnik/uchebnik.htm> <http://www.glasnet.ru/~asch/sociology/>
<http://socio.narod.ru/sociology/uchebnik/uchebnik.htm> <http://sociology.agava.ru/>
<http://sociology.agava.ru/> <http://www.sociolog.narod.ru/works/iskusstvo/skustvovopt.htm>
<http://www.people.nnov.ru/jg/soc.htm>

